

Trò chuyện với em bé

Nhiều cha/mẹ đã trải qua cảm giác kỳ diệu và vui mừng do cái nhìn không chớp mắt đầu tiên của em bé đem lại và tất cả chúng ta đều biết đến niềm vui thích do những nụ cười đầu đời của em bé gieo vào lòng chúng ta. Trong quá khứ những điều này thường bị xem là em bé ‘ợ’ hoặc do trí tưởng tượng của cha/mẹ mà ra. Thế nhưng theo nghiên cứu gần đây về sự phát triển của não bộ, chúng ta hiểu rõ ràng hơn về sự phức tạp của sự sống thuở ban đầu. Nay, người ta biết rằng em bé không phải như những động vật thụ động hoặc hỗn độn nhỏ xíu mà chúng có những khả năng và nhu cầu phức tạp hơn là chúng ta hằng giả định. Nghiên cứu cho thấy những trải nghiệm trong thời kỳ còn ẵm ngửa và thuở ấu thơ là những điều rất quan trọng. Ngoài ra, chúng ta còn biết em bé cũng có nhu cầu giao tiếp và trò chuyện.

Có lẽ một trong những khám phá đáng ngạc nhiên nhất là em bé thực sự biết trò chuyện từ lúc lọt lòng. Hình thức trò chuyện lúc ban đầu chủ yếu là những nhu cầu cấp thiết của em bé, thực phẩm, sự dễ chịu và ngủ yên. Em bé khóc có nghĩa là chúng đòi hỏi những nhu cầu căn bản này là điều dễ hiểu, nhưng ngay cả em bé mới chào đời cũng diễn đạt nhiều điều hơn như vậy. Nay, người ta nhận biết là em bé có thể biết ‘trò chuyện’.

Khi em bé ‘nói chuyện’, cách diễn đạt và tiếp thu của các em có thể giống kiểu cách và sự tương tác của người lớn một cách đáng ngạc nhiên. Mặc dù không dùng ngôn từ, em bé sử dụng các âm thanh, cử chỉ, chuyển động của miệng/lưỡi và vẻ mặt khác nhau để diễn tả. Với sự giúp đỡ của người lớn, em bé sẽ nhanh học cách trò chuyện thay phiên nhau: ‘nói chuyện’, ngưng để chờ đáp ứng, rồi ‘đáp lời’. Những ‘lần trò chuyện’ này không chỉ làm cho em bé thích thú, mà còn giúp các em phát triển ngôn ngữ về lâu dài. Đồng thời, các em cũng phát triển thêm về những mặt khác nữa. Sự gắn bó giữa cha/mẹ (hay người nuôi dưỡng) và em bé được kết chặt thêm khi đôi bên có được những lần giao tiếp, kể cả nói chuyện đầy ý nghĩa với nhau.

Những lần trò chuyện không thể xảy ra nếu cả em bé lẫn người lớn (hay trẻ lớn tuổi hơn) không đồng tham gia. Em bé cần được giúp đỡ khi tập nói chuyện và những lần trò chuyện này phải vừa chú trọng đến em bé vừa đáp ứng đúng nhu cầu và khả năng của em. Thoạt đầu, quý vị có thể cảm thấy ngượng ngịu khi trò chuyện với em bé, nhưng những gợi ý sau đây sẽ giúp quý vị:

- Mặt đối mặt, nhìn vào mắt nhau là điều cần thiết khi trò chuyện
- Thay phiên nhau ‘nói’ và để cho em bé có thời giờ ‘đáp lời’
- Nương theo ý của em bé về những ‘đề tài’ câu chuyện. Ví dụ, nếu em bé có ý thích đồ chơi lúc lắc, nói chuyện về cái lúc lắc
- Nếu không biết nên nói về điều gì, hỏi xem em bé thích món đồ chơi nào hoặc biểu thị và nói về đồ chơi này
- Bất cứ lúc nào cũng đi kèm những âm thanh của em bé cũng như nói chuyện ‘nghiêm chỉnh’
- Tất cả những thông lệ (tắm, thay tã, cho con bú, v.v.) là những cơ hội để trò chuyện
- Em bé thích thông lệ và chơi trò chơi và sẽ mau biết trông đợi giờ trò chuyện hoặc hoạt động định kỳ
- Cuộc trò chuyện chỉ kéo dài đến khi em bé hết hứng thú mà thôi
- Trò chuyện chắc chắn sẽ đem lại lợi ích về mặt phát triển của em bé nhưng hãy xem trò chuyện là trò vui thì dễ có kết quả hơn là bài học.

Điều đáng nói hơn hết là những lần trò chuyện với em bé phải là dịp vui vẻ – cho cả hai người!

Bà mẹ có em bé 4 tháng tuổi bày tỏ niềm hân hoan của mình về việc trò chuyện với em bé như sau:

“Tôi không biết là chúng ta có thể ‘trò chuyện’ với em bé nhỏ xíu. Nay, mỗi lần thay tã, chúng tôi ‘thay phiên nhau’. Tôi chờ ‘phiên của nó’ – em ấy ngọ nguậy và gù gù. Khi đến ‘phiên tôi’, em bé chỉ nằm yên và lắng nghe – thật lạ lùng.”

Tờ Thông tin dành cho Cha/Mẹ này được phổ biến bằng các ngôn ngữ cộng đồng và có thể tải xuống từ trang mạng của ‘Early Childhood Connections’: www.econnections.com.au

Chương trình mới của

Bảo trợ bởi

